

40 ԲԱՐԱ Մանկունի Էփեսոս 40 ԲԱՐԱ

Յանկիկի բաշրա իջին... 60 րշ.
Խարանգի իջին... 60
Շահի բաշրա իջին... 60

Սահիպի իմրիկազ
ՊԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ
Մարտի 117
Շիշի Բեադըրսանի ճատոսիսիտ
Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Chichli, Grand'Rue de
Kiathané N. 117

خانہ سی
117
نومرول عدله

نظور افکار
مکتبہ المیزان
فرہنگ پارسیان

ԹԵՎԱԺԱԹ

Շուրաբի ճեղքի միջին տա-
նիքի ազալը, Սուրբի վալիի
սալը տեղից չափան Բե-
ֆիք բաշրա հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ՆԸՇԱՆ

Ի յուսմամբ հասնելի ընդի-
նեթ քեառանք վե սատաղաթի-
րանսին մեկնի, Էնգաթ վալիի
միջին տեղից չափան Բե-
ֆիք բաշրա հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ՏԱԽԻԼԻՑԵԷ

ՍԵԼԱՄԼԵԳ ԲԵՍԻ ԱԼԻՍԻ

Սելամուգ Բեսի ալիսի տառ-
նիքի հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

Փատիշահի չոգ Եաշա

Փատիշահի չոգ Եաշա
տուսի վաճառի իւր Եաշա պի-
լեանի ալիսի տառնիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Հէր զաղեթի սուլիս տառ-
նիքի հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ԿԻՐԻՏ ՎԱԳՐԱՍԸ

Տախիլի ճեղքի տառնիքի
հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

Վելամեթի ալիսի մեկնեթի
հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

Չախիլի ճեղքի տառնիքի
հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ ՎԵՐԱԾԻ

Պիւթիս Հինտ գալիլեթի գա-
րաւոր իւր թիւի տառնիքի
հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

Դաւա պա թելեկրաֆ պիւթի-
սի տուր :

ԿԻՐԻՏ ՀԱՎԱՏԻՍ

Էնգաթ վալիի միջին տա-
նիքի ազալը, Սուրբի վալիի
սալը տեղից չափան Բե-
ֆիք բաշրա հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

Կիրիտիս Լաթանտարի զաղ-
եթի տառնիքի հաղթելիքի
թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ՏԵԼԵԳՐԱԼԻ ԴԱՐԱ

Սելամուգ Բեսի ալիսի տառ-
նիքի հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ԹԵԼԵԳՐԱԼԻ

Բեթիսիսիսի 8 Օգոստոս - Շե-
հիս պուրուսիս տուր :

Բեթիսիսիսի 8 Օգոստոս - Շե-
հիս պուրուսիս տուր :

Իւրաքանչիւր թաղաքի տառ-
նիքի հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

ԹԵԼԵԳՐԱԼԻ ԴԱՐԱ

Սելամուգ Բեսի ալիսի տառ-
նիքի հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

Սելամուգ Բեսի ալիսի տառ-
նիքի հաղթելիքի թե-
հիս պուրուսիս տուր :

լան մէջլան ու արդուարեբը կէօր տիւ կիւնտէն , վէ, պէսպէլլի օլ վազթին ինսանլարըն աճըտըղըն-տան , Ալլահ թարաֆընտան թաա զիբլէր վէ թէհտիտլէր պէհանիլլէ նասիհաթլար իթաաընա լիզուս կէօրմիշ տիւր :

Գատըն թալիֆէսինտէ թապիի օլան մէզքիւր իլլէթլէր պուստան տէօրթ պին սէնէ էվվէլ , մէզքիւր մարգարէ թարաֆընտան նազլ ի-տիլէն մէրթէպէտէ օլտուղու հալ-տէ , շիմսիէ տէկին նէ՝ Գատար տահա արթմըշ վէ քէսպի շիտտէթ իլլէթիշ օլմասընը հէրքէս տիւշիւ-նէպիլիթ :

Նիսա թալիֆէսինտէ պուլունան օիւս վէ տարաթ իլլէթլէր , խա-րիճտէն , արըզը պիւր շէյ օլմասըպ , իլլա ինսանա մախսուս պուլունան սաեիւր խասսէլէր կիպի պիւրիքտէ տօլմագտա , պիւրիքտէ պիւսիւ-մէքտէ վէտէ պիւրիքտէ էօլմէքտէ օլտուղունտան , վէ պուստանտա գաթինազար , գատընլարըն մէզ-քիւր իլլէթլէրինտէն միւթէգարուր օլան , վէ հէր վազըթ աճըտլէ-շիպ վէ թէշէքքիլէր իլլէթէքտէ պուլունան էրքէքլէր , պիւր թա-րաֆտան թէշէքքիլէր իլլէթիքլէ-րի թազ-սիւրտէ , տիկէլ թարաֆ-տանտա սէվզը թապիի իլէ , պի-հէրէք վէ եախօտ պիւթէքէքէք , վէ իսթէքէքէք վէ եախօտ իսթէքէ-լէրէք թէշիվիք իլլէթէքտէ պու-լունաուղլարընտան , գատընլարըն մէզքիւր իլլէթլէրինտէն տէֆի-նէ վէ մահվնա չալըշանլար , հիշ պիւր վազըթտա մուվաֆֆազը-հէթ կէօրէմէքէքէքէք տիւր վէ ա-լէլիսուսուս Նիսա թալիֆէսինտէ պիւր շօք սէրպէսթիլիք վիւրմիշ օլան միլլէթլէր , վէ պիւրիւն պիւրիւն սէրպէսթ օլմալարընա չալըշանլար , էկէլ միւլմիւն օլուպտա երիզլէր-ճէ սէնէ եաշաեապիլսէլէր , ճէմիյ-հէթի պէշէրիլէնին սէֆալէթ ու խառապընը , հէր պիւրաֆէթտէն զի-եատէ վէ էվվէլ , գատընլարըն մէզ-քիւր իլլէթլէրի օլտուղունու կէօ-րէճէքլէր տիւր :

Ինտան ազլ ու ֆիքրի սաեէսին-բէք շօք ֆէնն ու հիւնէլլէր պուլ-մագտա , իճրա իթմէքտէ , վէ բէք շօք կիւնլիւքլէրէ վէ գազալարա պէլալարա զալէպէ իտէպիլմէքտէ տիւր , հէր կիւն էսրաթը թապիա-թա վազըթ օլարագ հիքմէթ նէ-վինտէն աստ օլունապիլէն զուտ-րէթլէրէ մալիք օլմագտա տըր , վէլհասըլ , հէմիշէ թաբազգը վէ թէգատտիւմ իւզըն պուլունաուգ-ճէհալէթէ գարըն եէնի եէնի զա-լէպէլէր չալապիլմէքտէ տիւր , լա-քին ճէմիլիէթի պէշէրիլէնին պաշ տիւշմէնի օլան օլ իքի խուսու-սա կէլիննէ բէք զալիֆ գալմագ-տա տըր , մազլուպ օլմագտա տըր , մէզքիւր իքի տիւշմէնլէրտէն պիւրին-ճիսի սէօլլէտիկիմիշ կիպի Նիսա թալիֆէսինտէ սիւսէ վէ զուրուրա տաեիւր օլան իլլէթի իլէ անլէրտէն թէվէլլիւտ իլլէթէն սաեիւր մուզիթը հալլէր օլուպ , վէ իքիսիսի տա-լի , էնվալի իշրէթլէրին իսթիմալի իլլէթի տիւր քի , Խորիսիեանլար , մէտէնիլիէթտէ ֆարսալս ֆարսալս իլլէրու կիթմիշ օլմագլըք իտտիա-սըլլա իֆթիլար իլլէթիքլէրի հալ-տէ , մէզքիւր իքի խուսուստա ի-սէ , հատտէն զիեատէ պատիի մահ-նուպիլիէթ օլաճագ պիւր հալտէ

պուլունազտա տըրլար , Նասըլ քի պու կիւն վէ պու սաաթ տալի խորիսիեանլըք հիւքմ իթմէքտէ օլան թէքիլի էվրօպատա վէ Ամէ-րիգատա , հէր նէվի ֆէնալըքլարա սէպէպ օլան շէնին , գարըլար իլէ իշրէթլէր օլմասը կիւնէշ կիպի ա-շիքիար սուրէթտէ կէօրիւվէքտէ տիւր , վէտէ հիշ շիւքէն ճաեիլտէ-կիլ տիւր քի , մէզքիւր իքի սէպէպ պտղը գալտըգճա (պիլիմ իթի-գատը գալիմիլիդէ պագը գալա-ճաղը տա պիլիէք տիւր) պու կիւն Խորիսիեանլըքտա կէօրիւլէն հէր բարազլըք , վէ հաթթա Խորիսի-եանլըք քէնտիսի տալի ազըպէթ-քեար իտպար ու գէվալտէ գարար զըլաճագ տըր :

Խորիսիեանլըք մէզքիւր իքի միւհլիք իլլէթի հալէա կէօրէմէ-տիկի վէ եախօտ կէսըմէք իսթէ-մէտիկի հալտէ , իսլամըք իսէ , հիքմէթ վէ քէրամէթ նէվինտէն օլարագ , ֆէլլէսօֆուրգ մէրտիվէնի նին թա թէքէսինտէ պուլունաարա-մէզքիւր իլլէթի վէլիմէլէրի թա իլլէ կիւնիւնտէն կէօրիւլէքտէն վէ լազըմ կէլէն նազարը թէքէտտիւտ իլէ պազտըգտան պաշգա , տաեիւմ սազընմագլըք տալի պիւր պօր-ճու ազիմ աստ իլլէթիշ տիւր , Տի-մէք տիւր քի պիլիմ պու հիսապ , պու քէշի , վէ պու իթիգատըմը-ճա , պու իքի հիքմէթ վէ քէրա-մէթ իսլամիլիէթտէ պագը գալ-տըգճա , հէր գուվվէթ ու գուա-րէթի տալի , սաեիւրիլէրի գուվվէթ ու գուտրէթլէրէ հէմ թէգատտիւմ իտիլէպիլիէք տիւր վէ հէմտէ զա-լէպէ չալարագ պէրտէվաճ օլապի-լէճէք տիւր :

Վ Ա Ղ Ո Ի Ե Ա Ն
ՄԱՐԳԱՐԷԱՅԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ
(Աստուած հպարտ և փափկասէր
կինը կը պատժէ :

Եսայի մարգարէ վաղուեան ըն-թերցուածով կը յանդիմանէ իս-րայելացւոց կիները՝ իրենց հպար-տութեան և փափուկ ու զարդա-սէր կենցաղավարութեանց համար աշպէս :

« Այսպէս կըսէ Տէրը . — Որով-հետեւ Սիօնի աղջիկները հպար-տացան , վզերնին տնկելով քալե-ցին , յօնքերով ակնարկներ կընէին քղանցքնին ետեւէն դետին կը քս-ուէր , քալած ատեննին՝ կարծես կը կաքաւէին , ուստի Աստուած ի-րենց էրկիններուն վրայ կարողու-թիւն չպիտի թողու , զարդերնին և զարդարանքնին վրանէն պիտի առնէ : Այո՛ , ասոնց կուռակէն պիտի հանէ փառահեղ հագուստ-ները , պատմուճանները , հիւս-ուածքները , մազկապերը , պսակ-կալները , մանեակները , երեսաց զարդերը , զարդը փայլեցնող շէ-քեղութիւնները , սաքի և բազկի ապարանջանները , բուրամանները , օղերը , մատանիները , կուշտը կախ ուած զարդարանքները , մեծագին կերպանները , ճեղանակները (չէ-լէնկ) , մէջն ու եզերքը ծիրանի գունով նկարուած հագուստները , տան մէջ գործածուածը և դուր սը վրանին ձգուած Լակօնիայի յատուկ նշանաւոր վերաքուլուն , բեհզը , կապուտ կարմիր նրա-

հիւս լայակը , ոսկի ծոպերով ոս-կեման կերպանները :

« Իրենց ըրածներուն փոխարէն անոյշ հոտերուն տեղ վրանին փոշի պիտի ցանէ , կամար գօտուոյ տեղ մէջքերնին չուանէ գօտի պիտի կապէ , զլուխներնէն ո՛չ միայն պիտի առնէ ոսկեղէն զարդարանք ները , այլ և կուռա և ճաղատ պի-տի ընէ , անանկ որ բնական մազի գեղեցկութիւնն ալ չմնայ , ոսկե-հիւս դիպակի տեղ քուրձ պիտի հագցունէ , գեղեցիկ գաւակները զորս այնքան կը սիրէին՝ թրէ ան ցունել պիտի տայ , և կարիճ ա մուսինները պիտի ջարդէ : Չար-դուց սապատները (սէֆէթ) պիտի պարպուն և սուգ մտնեն . միս մինակ պիտի մնան և մինչեւ գե-տին կործանին :

« Եստ մը կին մէկ էրկան ձեռք նետելով պիտի ըսեն — Քեզնէ ո՛չ հագուստ կուզենք և ո՛չ ուտեստ , մեզ էրկի եղիւր կամ կոշուէ , այս բաւական է . անստուսին մնալու նախատինքը վերցուր մեր վրայն : Ես . Գ . 16—Դ . 1 :

Ամէն քրիստոնէայ եկեղեցեաց մէջ Եսայի մարգարէի գրուածնե-րը ամենէն շատ կը կարդացուին . որովհետեւ հաւատքի և բարե-պաշտութեան զգացմունք գրգը-ռելու , սիրտ կրթելու և միտք շինելու կողմանէ ամենէն յարմար գրուածն է . Այս մարգարէի յոր-դորմանց նպատակը մի միայն է՝ Աստուծոյ ծառայել խորին հաւա-տարմութեամբ , Աստուծոյ կողմա-նէ կպառնալ՝ թէ ո՛վ որ բոլոր յուսով Աստուծոյ չապաւնիւր եւ պատուիրանը չկատարեր , ալ անձ-նական կիրքերը գոհացնելու ե-տեւէ կըլլայ , օր մը չէ՝ օր մը անարարակոյս կը սխալի և խաղը ու խայտառակ կը լինի : Երկուցու-նէ՝ թէ Աստուած միայն եւ միայն արժանի խոր երկիւղածու-թեան և երկրպագութեան , բայց ներքին և սրտանց , և ո՛չ արտա-քին և ձեւական երկրպագութեան Սերովբէից սրբասացութեան տե-սիլքով՝ որ իւր կոչման նշանն էր և միջոց , կղզացունէ՝ թէ Երեք-սըրբեան աստուածութիւնը կը պահանջէ՝ որ ամեն տեղ և ժա-մանակ և ամէն բանի մէջ սուրբ ըլլալու և սուրբ մնալու ջանքեր ընենք : Երկուցունէ՝ թէ նախախ-նամութիւնը միշտ կը գործէ աշ-խարհի վրայ . մարդոց ամէն պէտք եղած բաները , հոգեկան թէ մարմնական , Աստուած միայն կրնայ պարգեւել . ուստի ի՛նչ բանի որ կը կարօտիմք՝ իրմէն խնդ-րելու ենք , և անսպառ համբ-րութեամբ սպասելու եմք մինչեւ ընդունիմք :

Առաջին գլուխներէն կը սկսի հարուածնլ ժողովրդեան բարոյից ընդհանուր անկարգութիւնը , հա մարելով զայն նողկալի արդիւնք առ Աստուած ապրախտութեան , կը կշտամբէ կանանց հպարտու-թիւնը և զարդասիրութիւնը իբրեւ առիթ ընկերութեան բարոյակա-նի կործանման , ինչպէս կարդա-ցինք վերոյգրեալ հատուածի մէջ :

— Ի՛նչ կինն , պիտի ըսես , կա-նանց հպարտութեան և զարդա-

սիրութեան . տեղի չկայ այդքան սաստկութեամբ ծանրանալ անկա-րեւոր և անմիաս բանի մը վրայ . կանայք տկար բաներ են , թո՛ղ հպարտանան և փափկանան որքան կուզեն , ընկերութեան ի՛նչ վը-նաս ունին :

Ես քեզ պէս չեմ մտածեր , ըն-թերցո՛ղ , Եսայի մարգարէ շատ իրաւունք ունի . գիտուն և հո-գեբան մը՝ ընկերութեան վրայ գրելու ատեն՝ ասկէց տարբեր չը կրնար մտածել բարոյականի կոր-ծանման պատճառին վրայ՝ յորմէ իբրեւ յականէ անկարգութեան տիղմը կը թափի :

Ստուգիւ կիները բնութեամբ շատ տկար են , ապաւինութեան հակամէտ բնութիւն մ'ունին՝ որ իրենց տկարութեան թէ՛ նշանն է և թէ՛ դարմանը . այդ մարդու կարողութիւնը՝ հոգեկան թէ ֆի-զիքական , յանձնասպանութիւնը և ինքնագործութիւնը չունին . հե տեւապէս չեն կարող գերազան-ցել այդ մարդը որպէս առաքինու-թեան նշնայէս և ի մոլութեան , Բայց ընկերութեան մէջ անկար-գութիւն մը արտադրելու , ծա-ւալելու և ընդհանրացնելու մա-սին մեծագոյն դերը կը կատարեն աշխարհի վրայ գրախտի օրէն միւ-չեւ հիմայ : Նոյն իսկ տկարու-թիւնը՝ որ կայ ի կին մարդում , անկարգութեան անցնունող միջո-ցն է : Աստուած՝ առաջին անկու-մին ժամանակ կնոջմէ շատ մը շը-նորհք ետ առաւ՝ էրկան տուաւ , բարոյական և կազմական խել մը տկարութիւն դիզեց վրան , բայց ամաշուրը աւելցուց : Աստուած կանանց տկարութեան քով դրաւ համեստութեան ամենախոր և փափ կազոյն զգացմունքը , որով այդ մարդու առջեւ անմիջապէս կը շինի , առնացի յանդգնութիւն և անզսպութիւն իւր կարգին յան-կարծ կընկրկի և անմեղութեան ծաղիկը անմիաս կը մնայ ու կաճի :

Հպարտութիւն և զարդասիրու-թիւն թոյն մ'է , որ կնոջ սրտի մէջ համեստութիւնը կը մեռցունէ եւ ճակատէն կարմրութիւնը կանէ կը տանի : Երբ կնոջ մէջ համեստու-թիւն չմնայ և երեսէն կարմրու-թիւն հեռանայ , ա՛յ երեւակայէ թէ ասոր միջովայրի ընկերային բարքը ի՛նչ կըլլայ :

Մարգարէն կիմացունէ մեզ՝ թէ Աստուած , կարգն գերադոյն պահ , պանելու համար ընկերութեան բարոյական ուղղութիւնը , երբ կա նայք հպարտանան , պըճնին , եւ հրապուրիշ զարդարանքով գալ-թալկութիւն տարածելու ելնեն , յանկարծ վերէն իւր բարկութիւ-նը կը զրկէ , կանանց ձեռքէն կառ-նէ միջոցները՝ որով կը զեղծանէին կամ տուններնին կարգատարացնէ , և անհրաժեշտ պէտքերու համար կը պարտաւորէ ծախել հատցունել ի՛նչ որ ունէին , և կամ էրկինին ձեռքերնէն կանէ , առանց էր-կան , առանձին , անապաւնէ և անօգնական կը ձգէ աշխարհի վը-րայ , ծայրածայր այն կիներ կը մոռ-նան զարդ ու զարդարանք , դոհ կըլլան՝ որ պարզ հագուստով եւ չոր հացով գլուխուն վրայ էրկի մը ունենան : (Քահանայ ոմն)